

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convulsio Calvniarvm Vlrichi Veleni Minhoniensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse caullatur**

Fisher, John

Antvverpiae, 1522

Persvasio Sedecima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

ratum faciunt. Si indignatio dñi, q̄ a ritu & secta veteri recesseris, & alios rursus conuerteris, erit postulandi locus, vt ratione factum, non leuitate, hoc existimet, Vale Paule charissime. Hæc est illa, vi, epistola tam eximia, vt Senecæ & Lucilij noie digna sit, quæ ad Paulum scribatur. Quæ certe nec affirmat, q̄ Nero sit aduersus Paulū indignatus, Sed vt hoc affirmarit, non negat tamen, quin pariter & aduersus petrū vere succensuerit. Et tamē, ex hac epistola molitur aduersarius ostendere, Petrum nō fuisse Romæ.

PERSVASIO SEDECIMA:

Neminem adeo hebetem, ac stupidū puto, quin intelligat Petrum nō modo Romæ passum nō fuisse, sed ne eū fuisse illuc quidem. Et ne quis moueatur inuerecunda illa Romanæ Curia voce, tot testimonia proferētis, perpēdat secum, quam item de passione Petri, & Pauli alterutrum conueniant authores. Ambrosius sermone illo sexagesimo septimo, de Petri & Pauli martyrio differens dicit. Vna die, vno in loco, vnus tyranni tolerauere sententiā, & hæc cum multis alijs communis est ei opinio, imo totius Romane ecclesie, in eorum solennitate decantantis. Gloriosi principes terræ, quomodo in vita sua dilexerūt se, ita & in morte nō sunt separati. Falsa vero esse hæc, passionis vtriusq̄, sub nomine discipulorum Pauli conficte produnt, dū neq̄ cum istis, neq̄ secū conueniāt. Quod enim hic dicitur vna die eos passos fuisse, id Linus apertissime negat, & hoc vna quidem ratione, quas ego ob prolixitatem huc non adduco, verum lectorem ad passionem illas per cōmentitium Linum descriptas, & a Iacobo Stapulense latinitate donatas remitto. Dionysius vero, non ille Pauli discipulus, sed nescio quis mendacissimus nebulo, priori opinioni subscribit. Sed nunquid & vno in loco passos cōcorditer omnes scribunt, hic vide mendaciorum portenta. Quidam enim hoc fatentur ingenuè, cantate etiam Romana ecclesia, ne in morte eos fuisse separatos, sed sicuti vna die, ita in vno loco morti fuisse traditos. At Linus Petrum in loco, qui

Naumachia appellabatur, cruci præpostere affixum scribit. In quo autem Paulus ceruicem amiserit, non meminit. Sed hoc vno satis testatur noluisse se dicere, vno in loco passos, cum alios apparitores, & carnifices, alios mortis spectatores eorum vtrique assignet. Porro Dionysius ille, apertis verbis ab eorum diuariat sententia, nam inquit cum ad mortem ducerentur, & ab inuicem separarentur, Petro dixisse Paulum, Pax tecum, fundamentum ecclesiarum, & pastor ouium, & agnorū Christi. Dein quod Neronis edicto ambo ad exitium puenerint, ne hic quidem cōsentiant. Nam cum omnes eius rei Neronem pronunciet authorem, solus tamen Linus, Agrippam Petrum interimere impasse testat. Scribit namque, quod Petro Romæ degente multæ sexus foeminei monitu Petri, illecebris luxurię abrenūciauerunt, inter quas Agrippæ concubine quatuor fuere, quarum continentia indignationis materiā Agrippæ prebuerat, ita ut Petrum cruce interimere iusserit, hac de re (quæ uis tota Roma tumultuaretur) imperatore tamen nihil sciente. Et multa sunt figmenta, quibus illi mutuo dissident, dum nihil certi super ea re pronuciare nouerunt, quę ibi ergo fides, ubi nulla est concordia. Nam vel hoc solum dissidiū mendaciū eorum prodit. Nec dum vnum vidimus arbitrum, qui hanc intolerabilem inter eos litem dirimere aliquando ausus fuisset. Historiæ enim, quam de Nerone quidam nobis reliquerunt, insecure est credere, ut iam Iosephus adscripsimus verba. Imo res profecto miranda, quod Iosephus ipse, qui a Vespasiano, expugnata Hierosolyma, Romam perductus est, ibidemque agens Domitiani fere superauit tempora. Et historiam Iudaici belli in vrbe conscribens, dum Vespasiano, eiusque filio Tito nominatim dicauit, in eaque a Nerone interemptorum, ut etiam alias in Antiquitatibus meminit, nec vllam mentionem de Petro ac paulo facit, qui tamen erga Christianos fauentissimus fuerat, & arrepta occasione, non sine honoris procemio eorum solebat meminisse, velut Ioānis baptiste in Macherōta castello obtruncati, libro Antiquitatum duodeuigesimo. Et Iacobi apostoli fratris Christi Iesu, ac Hierosolymitanorum presbyteri li. xx.

Id propter crediderim ego vitæ exitū, Hierosolymis vna
cū Iacobo, & quibusdā alijs Petrū accepisse, siquidē Iose-
phus, & alios nōnullos tunc tps cū Iacobo, ab Anano Iu-
dæorū pontifice interfectos scribit. Nā & ipsa reclamatione
ratio Petrū vna die interitū cū paulo habuisse, quā Chris-
to vocatus, vxorē & liberos, imo locrū, quā Christus a fe-
bre vexatā pristinae sanitati reddidit, habuisse legitur, &
oim Apostolorū habebatur annosissimus, vtpote cui⁹ ca-
nicie paulus (vt Athanasio placet) reueritus, post tres con-
uersionis suæ annos, ei⁹ videndi gratia Hierusalē accessit,
cū tñ ipse adulescens adhuc fuerit, vt Actoz habetur sep-
timo. Attñ in euangelica functione, tam diu versatus est,
vt ad discipulos vnice sibi dilectos scribens, ætate se iam
confectū aliquoties fateret. Quis se cōmittat labyrintho
huic inextricabili, quē vobis tortuosissimis suis opinionib⁹
bus, velut muscipulas qualdā adornāt scriptores, nec quā-
piam tam certi alicubi occurrit, quo ceu filo quodam di-
cti ad exitum earum perueniamus.

CALVMNIAE SEDECIMAE SVMMÆ:

Scriptoz dissidia plane docent, nec Petrū fuisse passim
Romæ, quū neq; de tempore, neq; de loco conueniant.
AMBROSIVS primū, sermone lxxvij. scribit, eos vna
die, vno in loco, vnus tyranni tolerasse sententiam.
LINVS cōtra, nō vna die passos fuisse cōtendit, & quā lo-
cū, quo Petrus mortē oppetijt, exprimat, in quo tñ Paulus
ceruicē amiserit, nō meminit. Sed hoc vno satis testatur, vo-
luisse se dicere vno in loco passos, quū alios apparitores &
carnifices, alios mortis spectatores eoz vtriq; assignet.
Porro Dionysius apertis vbis ab eoz diuariat sententia,
Nā is ait, quū ad mortē dūcerentur, & ab inuicē separarent,
Petro dixisse paulū, pax tecū fundamentū ecclesiarū, & pas-
tor ouīū & agnoz Christi. Cæterū nec de iudice consenti-
unt. Nam quidā Neronis edicto, ambos ad exiciū puenisse
contendunt. Linus tñ Agrippæ testatur imperio, petrū cru-
ci fuisse affixum.

SED neq; Iosephus, qui Romæ suâ conscripsit historiâ, & multoꝝ a Nerone peremptoꝝ meminit, vllâ de petro, paulo mentionem facit, qui tñ erga christianos erat fauentissimus, & scriptis necem tã Ioannis baptistæ, q̃ Jacobi fratris dñi mandauit. Adde, q̃ & ipsa reclamatione ratio, petrũ simul cũ paulo diem eundẽ obijisse. Nam petrus, qñ a Christo vocabatur, vxorẽ habuit & liberos, imo socrum, & oim Apoloꝝ annosissimus habebat, vtpote cuius caniciẽ paul⁹ (vt Athanasio placet) reueritus, post tres conuersionis suæ annos, eius videndi gratia, hierusalem accessit, quum ipse tñ adolescẽs adhuc fuerit, vt Actoꝝ habetur septimo, & post id in euangelica functione tamdiu versatus sit, vt ad discipulos vnice sibi dilectos scribens, ætate se iam confectum aliquoties fateretur. Ob quas rationes opinari se dicit aduersarius, nō Romæ sed Hierosolymis Petrũ fuisse passum, & eodem tempore, quo Iacobus Hierosolymitanoꝝ Episcopus vitæ suscepit exitũ. Nam Iosephus & alios nonnullos tunc tps, cũ Iacobo ab Anano pontifice scribit interfectos.

RESPONSIO.

Intelligis lector, vt hæc Calūnia non est simplex, sed varia continet in se sophismata, quibus & iam p ordinẽ respondebim⁹. Et primũ ad illud, de scriptoꝝ discordia, putamus nos abũde satis dixisse supius, vt quanq̃ inter eos de tpe, & loco, & iudice variatũ fuerit, quia tñ in hoc nullus eorum alteri nō subscripserit, nempe q̃ Romæ Petrus & paulus occubuerint, oportet eos cōsensu oim, aliqñ Romæ fuisse. Sed & minima debet putari discordia, quæ fit ob vnã diem, id quod ei qui vel aliquot historias legerit, est notissimũ. Ade, q̃ si scriptoꝝ varietas ob vnã diem, fidei rei gesta quæat derogare, nec Christus ipse crucifixus credetur. Nã veteres aliquot, inter quos & Tertullianus est, Chrysostomusq; & Cyrillus, viij. Calendas Apriles id factum asserũt, Niceta ꝑo & ipse grecus autor, x. Calendas Apriles. Theophilus Casariensis, xi. Calendas Apriles. Victorinus lenionicensis (vt Beda tradit) viij. Calendas Apriles. Rogerus

Hæc calūnia est
sophismatibus
sparsa.

Scriptorẽ variã
etas de die passi
onis Christi.

Tertullianus.
Chrysostomus.
Cyrillus.
Niceta grecus.
Theophilus
Victorinus.

Non est tanta
iter autores va-
rietas, quāram
prætexit vele-
nus.

Ambrosius.
Linus.

Dionysius.

Iosephus.

Bachion & ipse scribens ad Clementem papā non aliquo
Calendarum Aprilium sed die tertio Aprilis colligit Christum
fuisse crucifixum. Ecce, quanta sit ob diem passionis Christi va-
rietas inter scriptores. Quāobrem si scriptorū varietas de-
trahere fidē historię posset, nec Christū fuisse crucifixum
existimabimus. Cæterū nec istud aduersario concesserim,
quod tanta sit inter autores hac de re controuersia, quantā ip-
se prætexit. Nā semel & iterū vtriusque apostoli vitas (quas a
alino scriptas, faber latinitate donauit) plegi, nec vllam in-
ter Ambrosiū & Linū discrepantiā inuenio, præterquā de iudice,
de quo mox viderimus. At quantū ad diē (quicquid faber
in præfatione dixerit) nihil apud ipsum Linū variatū lego. Sed nec
quātū ad locū. Nā quū diuersū ipse Linus locū haud exprimat, nec
ex ipso potes astruere, diuerso loco fuisse necatos. Sed pone
diuersa fuisse loca particularia, nihil tamen id Ambrosio reluctat
quū ipse de loco generali, nempe Roma fuisset locutus. De iudice
vero quod vetat ab Agrippa morti Petri adiudicari, & tamen id ip-
sum edicto Neronis fuisse factū. Sed nec Dionysius, cæte-
ris quicquam aduersatur. Quid enim, si verba quædam ab
Apostolis mutuo sibi dicta, Dionysius memorat, quæ tacet
alii, num ob id alijs erit ipse contrarius. Neutiquam id con-
sequitur. Sed iam veniamus ad Iosephum, qui licet duorum,
qui ad Christum attinebant, hoc est Ioannis baptistæ & Ia-
cobi fratris domini, necem non tacuerit, de Stephano tamē,
& altero Iacobo, cæterisque compluribus locutus est nihil.
Sed & hic non satis aduersarij vafriciem, nescio dicā an ma-
liciam potius, mirari possum, qui, quum opinatur Petrum
Hierosolymis sub Anano pontifice cum Iacobo cæterisque
compluribus extinctum fuisse, nec ex eo quicquam offendit-
tur, quod Iosephus Petri nomen suppresserit, & tamen hoc lo-
co tam exacte requirit, & vrget, vt iam subteriri nequaquam
debuisset. Porro quod dicit rationem ipsam reclamare, quod Pau-
lus vna die cum Petro mortem subiisset, quum alter esset
adulescens, alter annosissimus. Si de morte naturali sermo
foret, non admodum reluctarer, sed quum de violenta ne-
ce loquimur, quid prohibet, quo minus eodem tempore am-
bo fuissent passi. Quandoquidem & vterque, pro naturæ
cursu diutius adhuc vixisse potuerat. Cæterum & illud rursus

dignissimum est, q̄ aduersarius Petrum opinatur Hieroso-
lymis fato concessisse; id quod nemini scriptorum, vnquam
in mentem ante venerat. Euoluantur oim historiae, quas ad
hunc vsq; diem conscriptas quisq; norit, legantur interpre-
tes, discutiantur commentarij, nemo penitus inuenietur,
græcus, aut latinus, doctus, aut indoctus, quem non puduit
fingere tam insigne mendacium. Sed & vsq; adeo cæcutit
aduersarius. vt non aduertat, quo modo priores calumniae
ferme omnes in suū caput retorqueantur. Nam prima, quæ
dissidio nititur historicorum, præsens aduersarij commētū
facile tollit. Nam si quorundā historicorum mutua inter se
contradictio, alicuius historiae fidem eneruet, quid putabi-
mus, vbi concorditer omnes contradicunt, quemadmodū
& hoc loco fieri cōpertissimū est: omnes enim vna voce re-
clamant, alibi petrum occubuisse, q̄ Romæ. Secunda etiam
id ipsum refellit. Nam prope finem eius colligitur, sub Ves-
pasio Petrum haudquaquē obiisse. Quia nemo scriptorū
hactenus hoc vel dixisse, vel scripsisse compertus est. Quæ
collectio, cur non æque valebit hoc loco, quum nullus vnq̄
scriptor aut dixerit, aut scripserit, sed ne somniaueris quidē,
Petrum Hierosolymis exitum habuisse? At prolixū foret
singulas retorquere calumnias. Ex sexta molitur, q̄ quum
iam Roma Narcissum habuerit episcopum, nihil opus esset
habere Petrū, hominem veteranum & defectum viribus.
Annon pari modo subinfertur? Quum Hierosolyma Iaco-
bum, & Apostolum, & Episcopum haberet, quid opus fue-
rit, simul habere Petrum, nempe veteranū & defectum viri-
bus? Sed veniamus ad. xiiij. Lucas (inquit) qui diligentissime
scripsit aduentum Pauli Romā, & quo mō fratres ei venis-
sent obuiā, nihil de petro meminit. Quāobrem nec Romæ
tum petrus erat. Nunquid nō æque colligitur, Petrū haud-
quaquē fuisse Hierosolymis, quādo paulus illuc postremo cō-
cesserit? Nam idem Lucas, in hoc aduentu, Iacobū & cæte-
ros fratres prolixū cum Paulo sermonem habuisse testatur,
quum tñ de Petro nulla facta sit mentio. Adde, q̄ hoc men-
daciū longe deterioris conditionis Petrū facit, q̄ aliorū apos-
tolorū quemlibet, quum tñ ipse princeps omnium fuerit.

Veleni menda-
ciū impudenti-
ssimum.

Velenus pro-
prij telis con-
fossus
Primo.

Secundo.

Tertio.

Quarto.

Actuum, xxxi.

Iosephus,

Nam de cæteris ferme omnib⁹ certum est, q^d eorum corpo-
ra magna veneratione a christianis habeantur, & in eis præ-
sertim locis, vbi ipsi velut Episcopi præfuisent aliquando.
At iuxta hoc mendacium nescitur vbi locorum petri cor-
pus iam fuerit. Sed neq³ vsq³ in terris certo veneratur. Nam
si Romæ non occubuerit Petrus, nō est id corpus Petri, cui
tantus honor a christianis impenditur, nisi quisq³ certo pos-
set docere, quomodo translatum ipsum fuisset Romā. Ad-
de, q^d quū de cæteris apostolis ecclesia compertum habuerit
vbinam occubuisent, absurdissimū est, vt per tot secula pu-
tetur ignorasse, quo loco princeps apostolorum Petr⁹ mar-
tyrio vitam finierit. Cæterum vt expendamus Iosephi testi-
moniū, vnde tam leuem aduersarius acceperit cōiecturam,
Sic ca. xxi. postremi libri de antiquitatibus habetur. Ana-
nus pontifex se credens inuenisse tempus oportunum, Fe-
sto mortuo, & Albino in itinere constituto, concilium fecit
Iudicum, & quosdam deducēs ad semetipsum, inter quos,
& fratrem Iesu qui dicitur christus nomine Iacobū quasi cō-
tra legē agentes accusans, tradidit lapidādos, hæc Iosephus
ECCĒ vides hic lector, nullam omnino petri factam men-
tionem, quod argumentū aduersario satis efficax ante vide-
batur, quo colligeret nunq³ fuisse Petrum occisum Romæ.
Nempe quia necis eius Iosephus, christianis alioqui fauen-
tissimus, nihil meminisset, saltem nominatim. Adde, q^d quū
de lapidādīs Ioseph⁹ loquat, nihil hoc ad Petr⁹, q^d crucismor-
tē fuisse pass⁹, vt & i libris vbiq³ legit, & i picturis q^d cōspi-
cūt. His accedit, q^d Petrus oīm testimonio septem annos Ia-
cobum superuixisse traditur. Nam is anno septimo Nero-
nis fuste fullonis interiit, Petrus vero septem annos præter-
rea superuixit. Nihil ergo Iosephi testimoniū cōfert aduer-
sario, nec proinde calumnia nocet quicq³.

PERSVASIO DECIMA SEPTIMA:

e. Ostenso q^d Petrus Romæ mortē non receperit, restat
e. dicere, vbi locorū pro Christi nomine passus sit. Et ante,
e. quam id probē, id testor prius, nullū testimoniū diuina ex